

— 'Επὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου Comédie Française κατὰ τὸν προσεχῆ χειμῶνα θὰ ἀναβιβασθῇ ἑμμετρον δράμα τοῦ Henri de Bornier φέρον τὸν τίτλον *Μωάμεθ*.

— 'Ο Διμήλιος Ζολά, δεχθεὶς κατ' αὐτὰς τὸ παράσημον τῆς Λεγεώνας τῆς Τιμῆς, καθ' οὗ ἄλλοτε εἶχε σφοδρῶς κατενεχθῇ, ἐδήλωσε πρὸς διαφόρους δημοσιογράφους ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα προσεχῶς θέλει προτείνει τὴν ὑποψηφιότητά του ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς «Εστίας».

Διὰ τοῦ βραχέως σημειώματος, περὶ τοῦ τάφου τοῦ Σοφοκλέους, ὅπερ ἐδημοσιεύσατε ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Εστίας», ὁ κ. Α. Οἰκονόμος ἂν μὴ κατ' ὀρθὴν νὰ ἀποδείξῃ πού ἐστὶν ὁ Σοφοκλῆς, κατεδείξεν ὅμως τρανόντατα ὅτι εἶναι ἄνθρωπος ἀρχαῖος καὶ ἔννοε' νὰ τηρῇ ἀπαρεγκλίτως τὴν μέθοδον, ἣν ἐν τῷ ὀλίμῳ φιλολογικῷ του σταδίῳ καθιέρωσεν. Ἡ μόνη διαφορά τοῦ σημειώματος τούτου ἀπὸ τοῦ πολυφυλλήτου περὶ Μύρωνος φυλλαδίου εἶνε ὅτι ἐν τούτῳ μὲν ὁ γράψας εἶνε ἀτομώτερος, λεηλατῶν συγγράμματα, ἅτινα ὑπέθετε οὐτὶ πολλὰ γνωστὰ εἰς τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον, ἐν δὲ τῷ ἐκ μῆδ' καὶ μόνῃς σελίδος τῆς «Εστίας» ἀποτελουμένῳ δευτέρῳ ἔργῳ αὐτοῦ δεικνύει μείζον θάρρος. Περὶ τοῦ τάφου τοῦ Σοφοκλέους μακρὰ συζητήσεις ἐγένετο ἄλλοτε ἐν τῷ ἑλληνικῷ τύπῳ μεταξὺ τοῦ ἐν Πέστῃ καθηγητοῦ κ. Ι. Τέλλου καὶ τοῦ μακαρίτου Δ. Πανταζῆ. Αἱ διατριβαὶ αὐτὸν ἐτυχον αὐραίας δημοσιότητος, καταχωρηθεῖσαι ἐν τῇ ἐφημερίδι *Καιροῦ* (1872 καὶ 1873), ἐν τοῖς «Ἑλληνικοῖς συγγραμμάτων» τοῦ κ. Τέλλου, ἐν τῇ *Ἐφημερίδι* τῶν *φιλομαθῶν* καὶ ἐν τῷ περιοδικῷ συγγράμματι *Παρθενῶν* (1880 τ. Δ' σ. 552 κέ.). Ὁ κ. Οἰκονόμος, ὅστις ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος οὐδὲ γρὺ λέγει περὶ τῆς συζητήσεως ταύτης, παρέλαβεν εὐτόλμως τὴν περὶ τοῦ τόπου τῆς ταφῆς τοῦ Σοφοκλέους γνώμην τοῦ Τέλλου καὶ τὰ ὑπὲρ ταύτης ἐπιχειρήματα αὐτοῦ, καὶ ὡς ἴδια τὰ ἐπαρουσίασεν διὰ νὰ μὴ παραπονεθῇ δὲ καὶ ὁ μακαρίτης Πανταζῆς ἐδανείσθη καὶ ἀπὸ αὐτὸν μίαν παραπομπὴν εἰς τὸν Hanriot, τοῦ ὁποίου τὸ συγγραμμα, καθὼ ἀρχαιολογικόν, ἦτο ὡς εἰκὸς παντελῶς ἀγνωστον εἰς ἐφημερίαν καθηγητὴν τῆς ἀρχαιολογίας, οἷος ὁ κ. Οἰκονόμος.

Εἰς τῶν συνεργατῶν σας.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἡ νῆσος Φολέγανδρος ὑπὸ Ἀλκιβιάδου Χαρίλαου. Ἐν Ἀθήναις. 1888. 8ον, σελ. 68. Τιμᾶται ἀντὶ φράγκου.

Ἡ Φολέγανδρος, μία τῶν μεσημβρινῶν Κυκλάδων νήσων, μεταξὺ Μήλου καὶ Σικίνου κειμένη, ἠϊεῖσθη μέχρι τοῦδε τριπλῶν μονογραφικῶν γεωγραφικῶν καὶ ἱστορικῶν. Πρῶτος περὶ ταύτης ἔγραψεν ὁ I. N. Κονταρίνης μελέτην σύντομον δημοσιευθεῖσαν ἐν «Πανδύρῳ» τόμῳ 20 σελ. 460 καὶ 21 σελ. 25. Δεύτερος δὲ ὁ κ. Ζαφείριος Δ. Γαβαλάς, γράψας μονογραφίαν «Ἡ νῆσος Φολέγανδρος» δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ τόμῳ τοῦ Δελτίου τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἑθνολ. Ἑταιρίας, ἐκδοθεῖσαν δὲ καὶ ἰδιαίτερος, περὶ ἧς ἐγράψαμεν ἱκανὰ ἐν βιβλιοκρισίᾳ δημοσιεύσει ἐν Δελτίῳ «Εστίας» ἀριθ. 550, 12 Ἰουλίου 1887. Τρίτος δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης Χαρίλαος, δημοδιδάσκαλος ἐν Φολέγανδρῳ ἐδημοσίευσεν πρὸ ὀλίγου τὴν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπιγραφὴν μονογραφίαν, ἐκ σελίδων 68, ἣν προανήγγειλεν ὁ κ. Γαβαλάς ἐν σελ. 32 τῆς ἰδιαίτερας ἐκδόσεως (504 τοῦ Δελτίου τῆς ἱστορ. ἑταιρίας).

Ἡ περιγραφή τοῦ κ. Α. Χ. ὡς πρὸς τὸ γεωγραφικὸν καὶ ἱστορικὸν τμήμα εἶνε ἀντίγραφον τοῦ ἔργου τοῦ κ. Γαβαλά, οὗτινος ἐν παρόδῳ μόνον ἀπαξ μνημονεύει ἐν σελ. 12, ἐνῷ ὥρεσεν ἐν τῷ προλεγομένῳ νὰ μνημονεύσῃ τῶν πηγῶν ἐξ ὧν ἤντησεν. Ἐπίσης ὁ κ. Α. Χ. ὠρελήθη εἰς τὰ περὶ ἐκτάσεως τῆς νήσου ἐκ τῶν παρατηρήσεων, ἃς ἐγράψαμεν εἰς τὸ ἔργον τοῦ κ. Γαβαλά (Δελτίον «Εστίας» ἀριθ. 550) περιέπεσε δὲ εἰς παραδρομὴν ἀντιγράφας τὰ τοῦ ἐμβαδοῦ

τῆς νήσου διότισημειοῖ ὅτι ἡ νῆσος ἔχει ἐμβαδὸν 358 τετραγ. χιλιομ. ἐνῷ ἡμεῖς εἰχομεν σημειώσει 35. 8. Ἀλλ' ἴσως τοῦτο εἶνε τυπογραφικὸν λάθος, ὅπερ ὅμως ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ διότι ἡ διαφορά εἶνε μεγάλη.

Εἰς τὰ γεωγραφικὰ τοῦ κ. Γαβαλά προσέθεσεν ὁ κ. Α. Χ. ὀλίγα γεωγραφικὰ μόνον ὀνόματα θέσεων περιουσιῶν ὕδατος, καὶ τινῶν ἀκρωτηρίων μικροτέρων, εἰς τὰ ἱστορικὰ δὲ ἐπίσης ὀλίγα ὡς τὸ περὶ τῆς ὑποταγῆς τῶν νήσων τῷ 1771 εἰς τοὺς Ρώσους, ὅτινες διώρισαν ἐπιμελητὴν τῶν νήσων τὸν ἐκ Μυκόνου Ἀντώνιον Ψαρόν, οὗ καὶ δημοσιεύει ἔγγραγον πρὸς τοὺς Προστούς Φολεγάνδρου (1771, Ἀπρίλ. 1).

Ἐπὶ τῆς λοιπῆς περιγραφῆς τῆς νήσου συντόμως ὁ κ. Α. Χ. ἐκθέτει τινὰ περὶ ἐθίμων τῆς νήσου κατὰ τοὺς γάμους, βαπτίσεις καὶ κηδείας, καὶ ἄλλας περιστάσεις τοῦ βίου. Ἐπίσης δὲ ἀφηγεῖται τὰ περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλεκπαιδευτικῆς ἀδελφότητος τῶν Φολεγανδρίων. Περιέχει δὲ καὶ ἐπιγραφὰς τινὰς ὧν τινὲς ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ κ. Γαβαλά, ἄλλαι δὲ ἀλλαχοῦ εἶχον δημοσιευθῇ.

Ἐν παραρτήματι δὲ δημοσιεύει ποίημα δημοῦδες ἐξιστοροῦν τὰ περὶ τοῦ ληστοπειρατοῦ Ζαχαριᾶ, ὅστις ἀπαπειράθη νὰ ληστεύσῃ τοὺς Φολεγανδρίους τῷ 1794 ἄγων 40 πειρατῆς, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων. Δημοσιεύει δ' ἐπεὶ καὶ ὑπόμνημα ἐξανδραποδισμοῦ Φολεγανδρίων ὑπὸ τοῦ Ὀθωμανοῦ ναυάρχου Τζανούμ Χότζα, περὶ οὗ διαλαμβάνουσι καὶ ὁ Κονταρίνης καὶ ὁ Γαβαλάς.

Ἐπίσης δὲ δημοσιεύει καὶ ἑτέρα ἔγγραφα 1) διαταγὴν τοῦ Ὀθωμανοῦ ναυάρχου Χουσεῖν πασᾶ πρὸς τοὺς προστάτας καὶ κατοίκους τῆς νήσου Πολυκάνδρου, διαλαμβάνουσαν περὶ ἐκλογῆς ἀρχῶν τῆς νήσου (ἔτος 1792). 2) διαταγὴν Πέτρου Γαβαλά ἀπεσταλμένου ὑπὸ τοῦ μεγάλου διερχομένου Παναγιωτάκη Μουρούζη. 3) Δείγματα ἀποφάσεων προσετώτων καὶ ζαμπίτιδων τῆς νήσου, καὶ ἐγγράφου ἀγοραπωλησίας τῶν ἐτῶν 1806 καὶ 1808.

Ἐν γένει δὲ τὸ ἔργον τοῦτο ἄτε βασιζόμενον ἐπὶ τοῦ δημοσιευθέντος τοῦ Γαβαλά, καὶ ἐπὶ τινῶν ὡς ἀνεφάρμακ ἐλαχίστων συμπλεγμάτων, ἄτινα ὡς δημοδιδάσκαλος ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῇ νήσῳ ὁ κ. Α. Χ. συνέλεξε, παρέχει περιγραφήν τῆς νήσου καλὴν, ὑπολείποντο τοῦ τοῦ κ. Γαβαλά ὡς πρὸς τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν ἑλλειψιν χάρτον.

Α. Μ.

Archaeological Institute of America. *Papers of the American School of Classical Studies at Athens*. Vol. II (1883-1884) An Epigraphical Journey in Asia Minor by J. R. Sittlington Sterrett Ph. D. Boston (Damrell and Upham) 1888.

Τοῦ αὐτοῦ Vol III (1884-1885). *The Wolfe Expedition to Asia Minor* by J. R. Sittlington Sterrett Ph. D. Boston (Damrell and Upham) 1888.

Οἱ δύο ἀνωτέρω ἀναγραφόμενοι τόμοι (ὧν ὁ τρίτος ἐξεδόθη ὀλίγον πρὸ τοῦ δευτέρου) ἀποτελοῦσι τὰς Ἑπετηρίδας τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικῆς Σχολῆς τῶν Κλασσικῶν Σπουδῶν. Ἐχει ἤδη ἐκδοθῇ τῷ 1885 ὁ πρῶτος τόμος περιλαμβανὼν τὰς ἐργασίας τῆς Σχολῆς ἐν ἔτει 1882—1883. Τοῦ δ' καὶ τοῦ γ' τόμου τὸ περιεχόμενον εἶνε ἀνθρακῆς ἐπιγραφικόν, οἱ δύο δηλαδὴ οὗτοι τόμοι ὥριστη νὰ περιλάβωσι τὰ ἀποτελέσματα δύο σπουδαιωτάτων ἐπιστημονικῶν ἐκδρομῶν, ἃς ἐνήργησεν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν κατὰ τὸ ὄρος τοῦ 1885 ὁ κ. Sterrett. Καὶ οἱ δύο τόμοι, ἄριστα ἐκτετυπωμένοι, κοσμοῦνται καὶ ὑπὸ γεωγραφικῶν πινάκων ἀκριβεστάτων τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὧν ἐγένετο ἡ ἐπιγραφικὴ ἐρευνήσις. Εἶναι δὲ, ὡς εἰκός, πλείστου λόγου ἄξια τὰ ἐπιγραφικὰ ταῦτα δημοσιεύματα, λίαν εὐπρόσδεκτα πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἑπιστήμην δωρῆματα τῆς ἀξιολογώτατης Ἀρχαιολογικῆς τῶν Ἀμερικανῶν Σχολῆς. Λυπούμενοι ὅτι τὸ Δελτίον τῆς «Εστίας» δὲν εἶνε δυνατόν νὰ δεχθῇ ἔκτενσεστέραν τῶν δύο ἀγγελλομένων βιβλίων ἀνάλυσιν, σπεύδομεν οὐδὲν ἥττον νὰ καταστήσωμεν τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν γνωστὴν εἰς τοὺς ἀρχαιολογοῦντας.

P. Terenti *Afri Hecyra*. Texte latin publié avec un commentaire explicatif et critique par Paul Thomas professeur à l' Université de Gand. Paris, Klincksieck, 11 Rue de Lille, 1887.

T. Macci *Plauti Aulularia*. Texte latin publié κατὰ par Alexandre Blanchard professeur au Lycée d' Amiens. Paris, Klincksieck, 1888.